

SÉBASTIEN CHIÈZE (MADRID)
AAN [CONSTANTIJN HUYGENS (LONDEN)]
24 DECEMBER 1670
6777

Vervolg op Chièzes brief van 10 december 1670 (6774).

Samenvatting: Chièze bespreekt de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de Spaanse schulden. Andermaal bespreekt hij de opstelling van de verschillende partijen.

Bijlage: Chièze aan Willem III, 24 december 1670; notitie van Godolphin; handschoenen voor Willem III.

Chièze schreef opnieuw op 7 januari 1671 (6779). De onderhavige brief werd door Huygens te Londen ontvangen op 27 januari 1671 en beantwoord op 29 januari 1671 (6782).

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 34: brief (dubbelvel, 15x21cm, abcd | -; autograaf).

Vroegere uitgave: Worp 6, nr. 6777, p. 274: volledig.

Namen: Hieronymus van Beverningh; Lodewijk II van Bourbon (prins van Condé); Fulano de Casa Nueva; William Godolphin; Karel II (koning van Spanje); Marguérite-Isabelle de Mérode (gravin van Isenghien); Francisco de Moura y Cortereal (markies van Castelrodrigo); Maria Anna van Oostenrijk; Gaspar de Tevez y Tello de Guzmán (markies de la Fuente); Willem III; Juan Domingo de Zúñiga y Fonseca (graaf van Monterrey).

Transcriptie

¹À Madrit, le 24 Décembre 1670.

Vous verrez, Monsieur, dans la lettre que j'écris à Son Altesse Sérénissime tout ce qui se pasce icy touchant sa prétension. Nous n'en sommes pour encores qu'aux préliminaires et Monsieur le Marquis de la Fuente est prêt à faire au Conseil d'Estat le rapport qu'il a dressé sur les traittez que je luy avois remis. J'espère qu'après ces festes nous travaillerons à la liquidation de la debte. Cependant je presce incessamment pour la surcéance que j'ay demandée aux procédures de Madame d'Isenguien, et ces Messieurs icy usent de toute sorte de délais pour n'en publier aucune responce positive à mon mémorial, quoyque ils en ayent escrit sous main à Monsieur le Comte de | b | Monterey, ne voulant faire intervenir la souveraine autorité du Roy à rompre le cours de la justice ordinaire et, quoyque ce soit apparemment sous ces ordres tacites que ledit Comte ayt accordé cette surcéance, je ne laisse pas de presser icy un ordre positif, ny Monsieur de Godolfin non plus, pour avoir matière de plainte, si on ne l'accorde pas, ou quelque choce de plus durable, que le surceoy provisionel du Gouverneur des Pays-Bas, si on l'accorde. Vous verrez dans ce paquet copie du billet que Monsieur de Godolfin en a escrit hyer au Marquis de la Fuente avec la responce de ce Ministre. Monsieur le Marquis de Castelrodrigo m'a dit ouvertement ce matin qu'il falloit que Sa Majesté se chargeat | c | de payer Madame d'Isenguien, et que pour le surplus elle cherche des moyens de satisfaire entièrement Son Altesse, de quoy on ne pourroit se deffendre envers un Prince-amy, après l'exemple qu'on venoit de donner en faveur de Monsieur le Prince de Condé. Dieu veuille que le sentiment soit unanime parmy tous les ministres, en tout cas j'espère que la venue et la sollicitation de Monsieur de Beverning le rendra tel. J'attens à tout moment d'appréhendre son desbarquement à Bilbao ou à Saint-Sébastien, et cependant suivant la charge qu'il m'en donne par une des siennes, je travaille à luy chercher maison.

Je vous souhaite, Monsieur, un heureux commencement d'année, suyvie | d | de beaucoup d'autres, et à moy les occasions de vous faire connoistre avec combien d'attachement je suis à vous.

Voicy une paire de gans d'ambre pour Son Altesse, de la qualité desquelz vous me donnerez, s'il vous plaît, vostre jugement. Le parfumeur du Roy dit que c'est le plus haut point où son art peut aller. Je m'en rapporte.

1. Ontvangstnotitie van Huygens: <R Londres, 17/27 Janvier 1671.>.

Vertaling

Madrid, 24 december 1670.

U kunt in de ²brief die ik aan Zijne Hoogheid heb geschreven zien, mijnheer, wat er hier allemaal gebeurt inzake zijn aanspraken. Wij zijn nog niet verder dan de voorbereidingen en ³mijnheer de markies de la Fuente is gereed om voor de Raad van State het verslag te doen dat hij heeft opgesteld over de verhandelingen die ik hem had gezonden. Ik hoop dat wij na deze feestdagen kunnen gaan werken aan de liquidatie van de schuld. Ondertussen blijf ik onophoudelijk hameren op het gevraagde uitstel in de procedure rondom ⁴mevrouw van Isenghien. De heren hier gebruiken alle mogelijke vertragingstactieken om geen enkel bevestigend antwoord op mijn memorandum in de openbaarheid te hoeven brengen, hoewel ze er officieus over hebben geschreven aan mijnheer de ⁵graaf van Monterrey, omdat zij niet willen dat de soevereine autoriteit van de kroon de gang van het gewone recht zal doorbreken. Hoewel genoemde graaf kennelijk onder deze stilzwijgende opdracht dit uitstel heeft goedgekeurd, laat ik niet na te hameren op een openlijk bevel, en de heer Godolphin evenmin, om een reden tot klagen te hebben als men dit *niet* opvolgt, of iets van duurzamer karakter dan het voorlopige uitstel van de ⁶gouverneur van de Spaanse Nederlanden, als men het *wel* opvolgt. U zult in het pakje een afschrift aantreffen van de notitie die de heer Godolphin er gisteren over heeft geschreven aan de markies de la Fuente met het antwoord van deze minister. ⁷Mijnheer de markies van Castelrodrigo heeft mij hierover vanochtend openlijk verklaard dat Hare ⁸Majesteit het op zich zou moeten nemen mevrouw van Insenghien te betalen, en dat zij overigens de middelen moet zoeken om Zijne Hoogheid volledige genoegdoening te verschaffen, waaraan men zich jegens een bevriende vorst niet kan onttrekken, na het voorbeeld dat men kortelings had gegeven ten gunste van ⁹mijnheer de prins van Condé. Moge God geven dat deze mening unaniem wordt gedeeld door alle ministers. In ieder geval hoop ik dat de komst en het aandringen van de heer [Hieronymus] van Beverningh dat zullen bereiken. Ik verwacht ieder moment te horen van diens ontscheping in Bilbao of in San Sebastian, en ondertussen zal ik, ingevolge de opdracht die hij mij door een van de zijnen heeft gegeven, onderdak voor hem zoeken.

Ik wens u, mijnheer, een gelukkig begin van het jaar, gevolgd door vele andere, en mijzelf de gelegenheden u te laten merken met hoeveel toewijding ik de uwe ben.

Hierbij gaat een paar amberkleurige handschoenen voor Zijne Hoogheid, over welke kwaliteit u mij, alstublieft, uw oordeel wilt geven. De ¹⁰parfumier van de ¹¹koning zegt dat ze het beste zijn wat hij met zijn kunst kan bereiken. Daar beroep ik mij dan maar op.

2. Chièze aan Willem III, 24 december 1670 (verloren?).
3. Gaspar de Tevez y Tello de Guzmán.
4. Marguélite Isabelle de Mérode (gravin van Isenghien).
5. Juan Domingo de Zúñiga y Fonseca, graaf van Monterrey.
- 6..Juan Domingo de Zúñiga y Fonseca.
7. Francisco de Moura y Cortereal.
8. Maria Anna van Oostenrijk.
9. Lodewijk II van Bourbon (prins van Condé).
10. Fulano de Casa Nueva.
11. Karel II.